

нѣмската!) училищна система. Хората просто не знаятъ другъ редъ. И едва ли единъ нѣмски педагогъ и министерственъ чиновникъ би могълъ, съ всичката сила на въображението си, да си прѣдстави училищенъ „редъ“, подобенъ на тоя, който владѣе у насъ и който, уви, намъ вече се струва тъй „естественъ“.

Но нека очертаемъ тоя училищенъ „редъ“.

Както е извѣстно, записването на нови ученици става у насъ, по традиция отъ прѣди Освобождението, прѣзъ послѣднитѣ 5—6 дена на августъ, прѣдъ прага на новата учебна година. Безвръденъ прѣди години, когато числото на ученицитѣ бѣше постоянно или слабо се колебаеше, тоя обичай е станалъ днесъ люта язва и за самата училищна работа и за учителитѣ, тъй като отъ по-голѣмото или по-малко число ученици зависи, дали единъ учителъ ще остане и до година въ същия градъ или ще бѣде завѣянъ на другия край на България. Да не знаешъ въ продължение на цѣлата двумѣсечна ваканция, назначена за душевно успокояване и почивка, дѣ ще бѣдешъ и дали въобще ще бѣдешъ учителъ прѣзъ най-близката учебна година, е вече такова мъчение, което прави невъзможно не само всѣко занятие, но и всѣка почивка и освѣжаване на ума. Не казваме, че тая неизвѣстностъ се дължи главно или единствено на тоя редъ. Както ще изложимъ и по-долу, върху положението на учителя сѣ влияли и други, много по-силни фактори, но тия фактори сѣ били повече или по-малко отъ личенъ и прѣходенъ характеръ, не сѣ почивали върху какъвто и да било законъ, докато врѣмето на записване е една традиция, която ако не се отстрани, ще продължава да влияе злотворно върху училищата ни и тогава, когато другитѣ злини би се махнали.